

**III WOJEWÓDZKI KONKURS Z HISTORII
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH WOJEWÓDZTWA
ŚWIĘTOKRZYSKIEGO**

ETAP I – SZKOLNY

**25 listopada 2021 r.
Godz. 10:00**

Kod pracy ucznia

Suma punktów

Czas pracy: **90 minut**

Liczba punktów możliwych do uzyskania: **62 punkty**

Instrukcja dla ucznia

1. W wyznaczonym miejscu arkusza z zadaniami konkursowymi wpisz swój kod.
2. Sprawdź, czy na kolejno ponumerowanych 14 stronach jest wydrukowanych 21 zadań.
3. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś Komisji Konkursowej.
4. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania, oglądaj ilustracje. Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami.
5. Rozwiązania zadań zapisuj długopisem lub piórem z czarnym lub niebieskim tuszem/atramentem.
6. Nie używaj korektora.
7. Rozwiązania zadań zamkniętych zaznacz w arkuszu z zadaniami konkursowymi. W każdym zadaniu poprawna jest zawsze tylko jedna odpowiedź. Wybierz tę odpowiedź i odpowiadającą jej literę zaznacz w kółku, np.:
8. Jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie przekreśl krzyżykiem, np.: i zaznacz kółkiem inną wybraną odpowiedź, np.:
9. Rozwiązania zadań otwartych zapisz czytelnie i starannie w wyznaczonych miejscach w arkuszu z zadaniami konkursowymi. Ewentualne pomyłki przekreślaj.

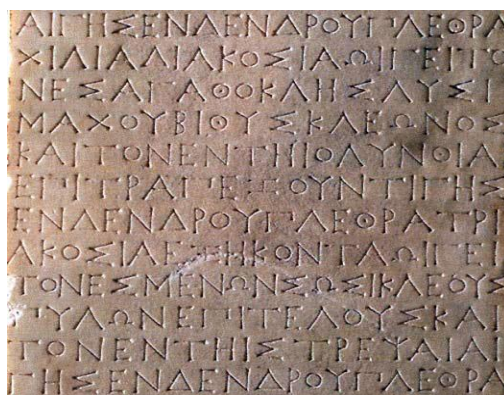
Powodzenia!

Zadanie 1. (0–4)

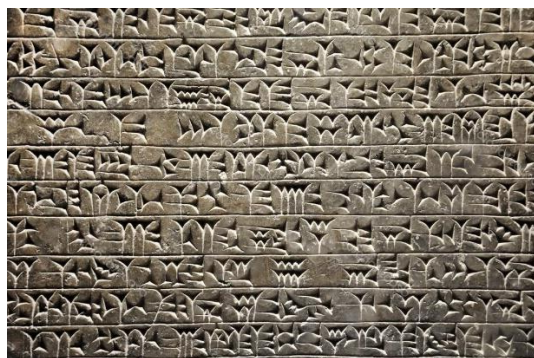
Z jakimi cywilizacjami związane są przedstawione na ilustracjach rodzaje pisma?
Przyporządkuj i wpisz w miejsca wykropkowane właściwe informacje wybierając je z poniżej wymienionych.

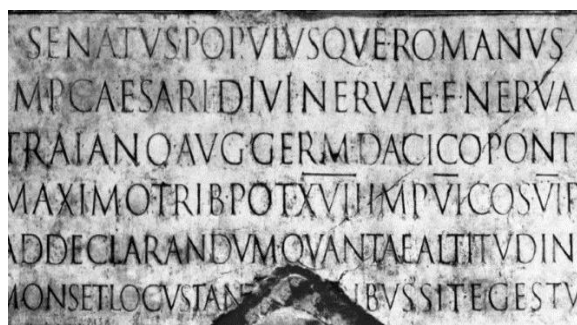
A

B

C

D

- 1.1 A.....
1.2 B.....
1.3 C.....
1.4 D.....

CYWILIZACJA RZYMSKA
CYWILIZACJA EGIPSKA
CYWILIZACJA GRECKA
CYWILIZACJA MEZOPOTAMSKA

Zadanie 2. (0–3)

Zaznacz, które z poniższych zdań są prawdziwe, a które fałszywe?

Hoplon był dużą okrągłą tarczą używaną w starożytnej Grecji	P / F
Aktorami w starożytnej Grecji byli zarówno mężczyźni jak i kobiety	P / F
Aleksander Wielki był synem Filipa II	P / F

Zadanie 3. (0–1)

Jak nazywała się brama prowadząca na Akropol w Atenach przedstawiona na poniższych ilustracjach? Wpisz jej nazwę w miejsce wykropkowane.

3.1 Odpowiedź

Zadanie 4. (0–3)

Przeczytaj poniższe opisy i zidentyfikuj postacie z mitologii greckiej. Poprawne odpowiedzi wpisz w odpowiednie miejsca.

OPIS 1

Był greckim bogiem ognia i patronem kowali. W swojej kuźni znajdującej się we wnętrzu wulkanu wykuwał pioruny dla Zeusa. Jego atrybutami były narzędzia kowalskie, młot i kowadło.

4.1 Odpowiedź.....

OPIS 2

Był najsilniejszym z herosów greckich. Jego ojcem był Zeus. Musiał on wykonać 12 prac, czyli niezwykle trudnych zadań. Była to kara za zbrodnię, którą wcześniej popełnił. W chwili śmierci został obdarzony przez swojego ojca nieśmiertelnością.

4.2 Odpowiedź

OPIS 3

Był bratem Zeusa i władcą świata podziemnego, do którego według wierzeń greckich trafiały dusze zmarłych. Wejścia do jego podziemnej krainy strzegł trzygłowy pies Cerber.

4.3 Odpowiedź

Zadanie 5. (0–5)

Spośród wymienionych poniżej dyscyplin wybierz te, które w starożytnej Grecji wchodziły w skład pięcioboju olimpijskiego. Swój wybór wpisz w miejsce wykropkowane.

bieg na dystansie 192 metrów, bieg maratoński, rzut oszczepem, pływanie, pchnięcie kulą, bieg sztafetowy, zapasy, rzut młotem, skok w dal, rzut dyskiem, chód sportowy, wyścig rydwanów, walki gladiatorów

5.1 W skład pięcioboju w Starożytnej Grecji wchodziły następujące dyscypliny:

.....
.....

Zadanie 6. (0–2)

Poniższa ilustracja przedstawia wydarzenie z okresu schyłku republiki rzymskiej. Jak nazywał się zamordowany polityk oraz w którym roku doszło do przedstawionego wydarzenia?

6.1 POLITYK

6.2 DATA ROCZNA WYDARZENIA

Zadanie 7. (0–8)

Przyporządkuj wymienione poniżej postacie do dziedzin z którymi były związane. Swój wybór wpisz w odpowiednie miejsca.

PERYKLES, PLATON, MYRON, SOFOKLES, FIDIASZ, ARYSTOTELES, HOMER, SOKRATES

Dziedziny:

POLITYKA.....

FILOZOFIA.....

SZTUKA.....

LITERATURA.....

Zadanie 8. (0–1)

Poniższa ilustracja przedstawia najstarszą polską monetę – denar „PRINCEPS POLONIAE”. Za panowania jakiego władcy wybita została ta moneta? Zapisz odpowiedź w miejscu poniżej.

.....

Zadanie 9. (0–3)

Przeczytaj uważnie poniższy fragment kroniki i odpowiedz na pytania.

Wtedy cesarz sądząc, że litość nad synami i krewniakami zmiekczy serca mieszczan polecił co znaczniejszych pochodzeniem spośród zakładników przywiązać do machin oblężniczych w przekonaniu, że tak bez krwi rozlewu otworzy sobie bramy miasta. A tym czasem mieszkańcy grodu wcale nie oszczędzali swoich synów i krewnych więcej niż Czechów i Niemców, lecz zmuszali ich kamieniami i orężem do odstąpienia od murów.

9.1 Jak nazywał się oblegany gród, którego bohaterska obrona została opisana w kronice?

.....

9.2 Za panowania którego władcy Polski doszło do opisywanych wydarzeń?

.....

9.3 Jak nazywał się cesarz niemiecki wymieniony w źródle, który najechał Polskę?

.....

Zadanie 10. (0–2)

Zaznacz poprawną (chronologiczną) kolejność wydarzeń.

10.1 bitwy średniowieczne

A bitwa pod Płowcami, bitwa pod Warną, bitwa pod Cedynią, bitwa pod Grunwaldem

B bitwa pod Cedynią, bitwa pod Płowcami, bitwa pod Grunwaldem, bitwa pod Warną

C bitwa pod Cedynią, bitwa pod Warną, bitwa po Płowcami, bitwa pod Grunwaldem

10.2 wydarzenia z rozbitcia dzielnicowego w Polsce

A zjazd w Gąsawie, bitwa pod Legnicą, koronacja Przemysła II, sprowadzenie do Polski Krzyżaków

B sprowadzenie do Polski Krzyżaków, zjazd w Gąsawie, bitwa pod Legnicą, koronacja Przemysła II

C sprowadzenie do Polski Krzyżaków, bitwa pod Legnicą, zjazd w Gąsawie, koronacja Przemysła II

Zadanie 11. (0–2)

Jednym z pierwszych państw słowiańskich było powstałe w IX wieku Państwo Wielkomorawskie. Jego władca Rościsław poprosił cesarza bizantyjskiego o przysłanie misjonarzy, bowiem chciał by jego poddani przyjęli chrześcijaństwo. Wpisz poniżej imiona dwóch zakonników, którzy zostali przysłani z Konstantynopola by przeprowadzić misję chrystianizacyjną.

.....

Zadanie 12. (0–2)

Najstarsze polskie kroniki powstały w XII i w XIII wieku. Ich autorami byli Gall Anonim oraz Wincenty Kadłubek. Wpisz imiona i przydomki książąt, na dworach których spisali swoje kroniki.

12.1 Kronika Galla Anonima – XII wiek

.....

12.2 Kronika Wincentego Kadłubka - XII/XIII wiek

.....

Zadanie 13. (0–2)

Przeczytaj poniższy fragment tekstu źródłowego i odpowiedz na pytania.

Nie tajno miłościwy królu tobie i twojej radzie, a podobno i narodom sąsiednim ile krzywd wycierpieliśmy od mistrza i zakonu pruskiego. Komturowie i posiadacze zamków bez przeprowadzenia sprawy, bez złożenia sądu, zabierali nam dobra i majątki. Tym, którzy się na krzywdy skarżali zamiast wymierzania sprawiedliwości ścinano głowy. Przyciśnięci tak wielką niedolą utworzyliśmy między sobą związek, abyśmy od tylu cierpień zasłonić się mogli. Cesarz unieważnił swoim wyrokiem nasz związek skazując nas na wieczne poddaństwo mistrzowi i zakonowi. Ten więc wyrok spowodował nas do wypowiedzenia posłuszeństwa krzyżakom i podniesienia przeciw nim oręża. [...] Przeto udajemy się do Majestatu twego, z prośbą abyś raczył przyjąć nas za twoich i królestwa i królestwa twego wieczystych poddanych i hołdowników, i wcielił do Królestwa Polskiego od którego jesteśmy oderwani.

13.1 Opisane wydarzenie było przyczyną konfliktu z zakonem krzyżackim. Podaj jego nazwę.

.....

13.2. Do którego króla Polski zwrócili się z prośbą o pomoc mieszkańcy Prus?

.....

Zadanie 14. (0–3)

Zapoznaj się z poniższą ilustracją i zaznacz poprawne odpowiedzi .

14.1 Ilustracja przedstawia obraz autorstwa Jana Matejki upamiętniający

- A Podpisanie unii brzeskiej z 1596
- B Podpisanie unii lubelskiej z 1569 roku
- C Podpisanie ugody w Hadziaczu z 1658 roku
- D Uchwalenie konstytucji nihil novi na sejmie w Radomiu w 1505 roku
- E Podpisanie aktu konfederacji warszawskiej w 1573 roku

14.2 W centralnej części obrazu znajduje się panujący wówczas w Polsce

- A Stefan Batory
- B Jan II Kazimierz Waza
- C Aleksander I Jagiellończyk
- D Zygmunt II August
- E Henryk Walezy

14.3 Jedną z decyzji podjętych podczas wydarzenia przedstawionego na obrazie było

- A podpisanie porozumienia kończącego powstanie kozackie
- B zatwierdzenie praw szlachty protestanckiej
- C utworzenie Rzeczypospolitej Obojga Narodów
- D utworzenie wyznania unickiego

Zadanie 15. (0–4)

Zidentyfikuj postacie przyporządkowując i zaznaczając poprawną postać do poniższych opisów.

OPIS 15.1

W roku 1519 wypłynął na czele pięciu okrętów. Tylko jeden z nich o nazwie „Victoria” powrócił z trzyletniej wyprawy. Z 265 marynarzy ocalało zaledwie 18. On sam zginął na Filipinach z rąk tubylców.

- A. Vasco da Gama B. Ferdynand Magellan C. Bartolomeo Diaz D. Francis Drake

OPIS 15.2

Podczas swojej działalności dążył do stworzenia w Genewie idealnego państwa chrześcijańskiego. Jego nauka zyskiwała dużą popularność w środowisku XVI wiecznych zamożnych mieszczan, ponieważ głosił w niej, że bogactwo jest oznaką szczególnej łaski Bożej.

- A. Ulrich Zwingli B. Marcin Luter C. Jan Kalwin D. Jan Keppler

OPIS 15.3

Był wybitnym filozofem i pisarzem oraz wielkim miłośnikiem kultury antycznej. Głosił poglądy mówiące o tym, że człowiek został stworzony do życia w pokoju. W swoim traktacie „Pochwała głupoty” wyśmiewał wady ludzkie.

- A. Erazm z Rotterdamu B. Andrzej Frycz Modrzewski C. Mikołaj Rej D. Jan Kochanowski

OPIS 15.4

Był sekretarzem królewskim i pisarzem politycznym. W swoim dziele „O oprawie Rzeczypospolitej” domagał się zmiany praw i obyczajów panujących w Polsce. Był także gorącym zwolennikiem reformy szkolnictwa.

- A. Jakub Wujek B. Piotr Skarga C. Andrzej Frycz Modrzewski D. Jakub Uchański

Zadanie 16. (0–3)

Zaznacz, które z poniższych zdań są prawdziwe, a które fałszywe.

Król Francji Ludwik XIV pochodził z dynastii Burbonów P/F

Edykt nantejski kończący wojny religijne we Francji został odwołany przez Henryka IV P/F

Kardynał Richelieu rządził Francją za panowania Ludwika XIII P/F

Zadanie 17. (0–2)

Wpisz w miejscu wy kropkowanym nazwę stylu w jakim zostały wzniesione przedstawione na poniższych ilustracjach budowle?

A.....

B.....

Zadanie 18. (0–2)

Przeczytaj poniższy tekst źródłowy i odpowiedz na pytania zaznaczając poprawne odpowiedzi.

A iż w Rzeczypospolitej naszej jest niezgoda niemala w sprawie religii chrześcijańskiej, zapobiegając temu aby się z tej przyczyny rozterka jaka szkodliwa nie wszczęła którą po inszych królestwach jaśnie widzimy, obiecujemy to sobie wspólnie [...] pokój między sobą zachować, a dla różnej wiary i odmiany w kościołach krwi nie przelewać, ani nie karać konfiskatą dóbr, więzieniem i wygnaniem i zwierzchności żadnej ani urzędów do takowego postępowania żadnym sposobem nie pomagać.

18.1 Powyższy dokument jest fragmentem

- A artykułów henrykowskich
- B edyktu nantejskiego
- C aktu konfederacji warszawskiej
- D aktu powołującego religię anglikańską

18.2 Powyższy dokument dotyczy

- A tolerancji religijnej w XVI wiecznej Polsce
- B zakończenia wojen religijnych z Moskwą
- C schizmy wschodniej
- D sekularyzacji zakonu krzyżackiego

Zadanie 19. (0–3)

Zapoznaj się z zamieszczonymi poniżej warunkami traktatów i układów. Zidentyfikuj je i zaznacz miejsce ich zawarcia.

OPIS 19.1

Po zwycięskiej bitwie pod Oliwą wojskom polsko litewskim nie udało się wyprzeć Szwedów z Pomorza. W 1629 roku podpisany został niekorzystny dla Rzeczypospolitej rozejm. Na mocy jego postanowień Szwedzi zatrzymali Inflanty z Rygą oraz porty Prus Królewskich z wyjątkiem Gdańska Królewca i Pucka. Ponadto otrzymali prawo pobierania cła od statków zawijających do polskich portów.

19.1

- A rozejm w Dywiline
- B rozejm w Starym Targu
- C rozejm w Mittawie
- D rozejm w Jamie Zapolskim

OPIS 2

W 1654 roku Chmielnicki zawarł z Rosjanami układ o przyłączeniu Ukrainy do Rosji. Wskutek tego porozumienia wojska rosyjskie najechały terytorium Rzeczypospolitej. Zapoczątkowało to wojnę między Rosją i Kozakami a Rzeczpospolitą.

19.2

- A ugoda w Hadziaczu
- B ugoda w Białej Cerkwi
- C układ w Kiejdanach
- D ugoda w Perejasławiu

OPIS 3

Pokój podpisany w 1660 roku kończył zmagania polsko-szwedzkie. Rzeczpospolita poza utratą Inflant poniosła ogromne straty materialne i ludnościowe. Liczba mieszkańców zmniejszyła się z 11 milionów do 7 milionów. Wielu ludzi zginęło w wyniku działań wojennych, ale także w wyniku chorób i głodu.

19.3

- A traktat w Radnot
- B pokój w Rydze
- C pokój w Oliwie
- D pokój w Sztumskiej Wsi

Zadanie 20. (0–4)

Na przykładzie poniższych ilustracji wskaż i wpisz trzy elementy charakterystyczne dla sztuki renesansowej oraz odpowiedz na pytanie 20.2

A

B

C

20.1 Cechy architektury renesansowej

1.....

2.....

3.....

20.2 Podaj nazwisko architekta, który zaprojektował zabytek oznaczony literą C

.....

Zadanie 21. (0–3)

Przeczytaj poniższy tekst i odpowiedz na pytania.

Albrecht książę pruski, oraz jego następcy i dziedzice lenna będą obowiązani za wyświadczone im przez Nas dobrodziejstwo składać Nam przyrzeczenie uległości, że gdybyśmy z racji owej ugody lub nadania lenna zostali zaatakowani przez jakiegokolwiek księcia lub państwo wtedy Albrecht, względnie jego następcy, książęta pruscy mają Nam i Naszemu Królestwu przyjść wszędzie z pomocą we własnej osobie, wraz ze wszystkimi swymi poddanymi i z całą swoją siłą.

21.1 Podaj imię i przydomek króla, któremu złożona została powyższa przysięga.

.....

21.2 Jak nazywało się państwo, w którym rządził wymieniony w tekście książę Albrecht?

.....

21.3 W którym roku następcy księcia Albrechta zostali zwolnieni z obowiązków wymienionych w powyższym tekście?

.....